

JANUÁR 2025

#ÚČTOVNÍCTVO

#DANE

#AUDIT

www.pkf.sk

Novinky v oblasti daní a účtovníctva

1.

Daň z finančných transakcií – najnovšie informácie a praktické príklady

Zákon č. 279/2024 Z. z. o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o DFT“), ktorý nadobudol účinnosť 01.01.2025, prináša s blížiacim sa prvým zdaňovacím obdobím (apríl 2025) stále množstvo praktických otázok.

Aj z tohto dôvodu Finančné riaditeľstvo SR v spolupráci s Ministerstvom financií SR priebežne aktualizuje na svojom webovom sídle informácie k aplikácii tohto zákona, ktoré pre Vás priebežne monitorujeme. Nižšie uvádzame vybrané príklady pre uľahčenie orientácie v aktuálne platných pravidlách zákona o DFT a jeho výklade.

Vzájomné započítanie pohľadávok a záväzkov

Slovenská právnická osoba „A“ eviduje záväzok voči inej slovenskej právnickej osobe „B“ v sume 5 000 Eur. Právnická osoba „A“ zároveň eviduje pohľadávku voči právnickej osobe „B“ v rovnakej sume 5 000 Eur. Tieto právnické osoby si na základe dohody vzájomné pohľadávky a záväzky započítavajú na pravidelnej báze (bez reálneho prevodu finančných prostriedkov). Takýto zápočet nie je predmetom dane. Zápočet pohľadávok sa posudzuje výlučne pri preúčtovaných nákladoch, kedy sa takýto zápočet považuje za úhradu a je predmetom dane – viď príklad nižšie.

Preúčtované náklady

Ak sú slovenskej právnickej osobe „A“ preúčtované náklady od inej právnickej osoby „B“ súvisiace s vykonaním finančnej transakcie, ktorá sa vzťahuje na činnosť tejto právnickej osoby „A“ vykonávanú v tuzemsku, podlieha takéto preúčtovanie nákladov dani vo výške 0,4 % zo sumy preúčtovaných nákladov bez stanovenia maximálnej sumy. Ak ale právnická osoba „A“ vie preukázať sumu finančnej transakcie vzťahujúcej sa na jej činnosť vykonávanú v tuzemsku (položkovite), použije sa sadzba dane vo výške 0,4% zo sumy finančnej transakcie s maximálnym limitom 40 Eur.

Z uvedeného vyplýva, ak vo všeobecnosti daňový subjekt vie preukázateľne identifikovať preúčtované náklady podľa jednotlivých transakcií, ktoré zaňho vykonala iná právnická osoba, vzťahuje sa na tieto transakcie zdanenie so sadzbou 0,4 % do maximálnej výšky 40 Eur na transakciu. V prípade, ak preúčtované náklady (balík transakcií) nevie takto preukázateľne identifikovať, zdaní sa celá suma nákladov bez uplatnenia maximálnej výšky dane.

V prípade preúčtovania nákladov je navyše právnická osoba „A“ v pozícii daňovníka a aj platiteľa dane, z čoho vyplýva, že je povinná sama daň vypočítať a v stanovených lehotách aj zaplatiť a predložiť správcovi dane oznámenie o výške dane. Právnická osoba „A“ je však oprávnená si takto vypočítanú daň znížiť o sumu dane, ktorú od nej vybral platiteľ dane (banka) z finančnej transakcie, ktorou bola platba preúčtovaných nákladov spoločnosti „B“.

Zároveň platí, že preúčtované náklady podliehajú dani bez ohľadu na skutočnosť, či k úhrade preúčtovaných nákladov došlo priamou platbou alebo započítaním pohľadávok.

Hromadná platba jednému dodávateľovi

Ak právnická osoba eviduje vo svojom účtovníctve viacero faktúr od jedného dodávateľa a spoločnosti sa navzájom dohodnú, že platba všetkých faktúr prebehne jedným prevodom, daň sa nebude uplatňovať na každú faktúru zvlášť, ale nakoľko v súlade s § 4 ods. 1 písm. a) zákona o DFT je predmetom dane transakcia, pri ktorej dochádza k odpísaniu sumy finančných prostriedkov z platobného účtu daňovníka, uplatní sa iba jedna suma dane vo výške 0,4 % max. 40 Eur.

Hromadná platba viacerým dodávateľom

Ak právnická osoba realizuje z bankového účtu hromadné platby tak, že v účtovnom systéme vytvorí platobný príkaz pozostávajúci z úhrad faktúr pre viacerých dodávateľov a automatizovane ho zašle do banky na spracovanie, z pohľadu zákona o DFT a na základe aktuálnej interpretácie Finančného riaditeľstva SR sa to bude posudzovať ako niekoľko samostatných debetných operácií voči samostatným subjektom a každá finančná transakcia sa bude posudzovať zvlášť (t. j. každá finančná transakcia bude podliehať samostatne dani).

Zahraničný bankový účet

Právnická osoba, ktorá je nadnárodnou spoločnosťou so sídlom v Slovenskej republike, má iba bankové účty vedené v zahraničných bankách, z ktorých realizuje platby. V takomto prípade je právnická osoba daňovníkom a zároveň platiteľom dane. Preto je povinná vypočítať a odviešť daň a zároveň podávať oznámenie (daňové priznanie) do konca mesiaca nasledujúceho po zdaňovacom období (t. j. do konca nasledujúceho mesiaca).

Platobné karty

Za použitie platobnej karty vydanéj k transakčnému účtu sa platí daň vo fixnej – paušálnej sume 2 Eur za každý kalendárny rok, v ktorom bola platobná karta použitá, bez ohľadu na počet transakcií vykonaných prostredníctvom takejto karty. Platobnou kartou sa rozumie tak debetná, ako aj kreditná karta. Samotná platba kartou nie je predmetom dane (napr. platba u obchodníka, platba na internete cez platobnú bránu, atď.).

Oslobodené platby – platby daní a odvodov

Predmetom dane nie je, okrem iného, ani platobná operácia vykonaná v súvislosti s platením daní, odvodov, poplatkov a príspevkov, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu, ktorá bude poukázaná v prospech účtu vedeného v Štátnej pokladnici, ktorého číslo alebo predčíslenie bude uvedené v zozname zverejnenom v publikačnom orgáne Ministerstva financií SR. Platby na tieto účty nie je potrebné banke špeciálne oznamovať.

Na základe (zatiaľ neoficiálnej) informácie zamestnancov Ministerstva financií SR, verejnosť bude informovaná o tých platbách, ktoré síce nebudú predmetom dane podľa § 4 ods. 2 zákona o DFT, ale banka ich nebude vedieť identifikovať, a bude potrebné ich špecificky bankám ohlásiť. Alternatívne bude potrebné si na realizáciu takýchto platieb založiť samostatný bankový účet a oznámiť banke, že uvedený účet je netransakčný.

Kombinované účty

Vo všeobecnosti platí, že daňovník, ktorého finančné transakcie nie sú predmetom dane, je povinný oznámiť platiteľovi dane (banke) osobitný účet, z ktorého sa takéto finančné transakcie vykonávajú. Platiteľ dane nevyberá daň z finančných transakcií vykonávaných na tých účtoch odo dňa nasledujúceho po dni oznámenia. Spôsob a formu preukázania a oznámenia si určí platiteľ dane (banka).

Ak však daňovník disponuje jedným bankovým účtom, z ktorého jednak realizuje platby súvisiace s výkonom svojej činnosti, ktoré sú predmetom dane, a tiež platby, ktoré nie sú predmetom dane (avšak nejde o platby vyplácané na účet uvedený na zozname Ministerstva financií SR), je pravdepodobné, že platiteľ dane (banka) takúto platbu zdaní. S cieľom zamedzenia neoprávneného zdanenia sa preto odporúča zriadiť si samostatný účet výlučne na oslobodené platby, ktoré nie sú predmetom dane.

Ak by daňovník realizoval finančné transakcie, ktoré sú predmetom dane a zároveň také, ktoré predmetom dane nie sú, ale pôjde o platby vyplácané na účet uvedený na zozname Ministerstva financií SR (napr. platby sociálnych odvodov, daní, clá), tie bude vedieť banka identifikovať a nebude potrebné zakladať samostatný bankový účet. Banka z týchto platieb automaticky daň nezrazí.

Prvé zdaňovacie obdobie

Zdaňovacím obdobím je kalendárny mesiac. Platiteľ dane je povinný vypočítať daň, vybrať ju od daňovníka a odvieť za príslušné zdaňovacie obdobie správcovi dane najneskôr do konca kalendárneho mesiaca bezprostredne nasledujúceho po zdaňovacom období, s výnimkou odvodu dane za prvé tri zdaňovacie obdobia apríl až jún 2025.

Daň za prvé tri zdaňovacie obdobia možno odvieť najneskôr do 31.07.2025. Ak daň za zdaňovacie obdobia apríl až máj 2025 platiteľ dane vyberie do 31.05.2025, je povinný odvieť správcovi dane túto daň do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom daň vybral.

V rovnakej lehote ako je lehota na vybratie a odvedenie dane je platiteľ dane povinný predložiť správcovi dane oznámenie o výške dane elektronicky na tlačive, ktorého vzor určí Finančné riaditeľstvo SR a uverejní ho na svojom webovom sídle. Oznámenie o výške dane sa považuje za daňové priznanie podľa Daňového poriadku.

V súvislosti s formulárom oznámenia k dani z finančných transakcií Finančné riaditeľstvo SR zverejnilo informáciu o určení vzoru oznámenia podľa zákona o DFT, ktorá je dostupná na tomto linku:

https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Zverejnovanie_dok/Dane/Novinky_leg/Financ_transakcie/2025/2025.01.28_007_DZPaU_2025_I_Info_vzor_ozn.pdf

Účtovanie dane

Daň z finančných transakcií sa bude v prípade podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva účtovať na ľarchu účtu 538 - Ostatné dane a poplatky a vo všeobecnosti bude daňovým výdavkom v súlade s § 19 ods. 3 písm. j) zákona o dani z príjmov.

Vzhľadom na množstvo otvorených otázok k praktickému uplatňovaniu zákona o DFT, množstvo nejasností a s cieľom eliminovať potenciálne problémy v aplikačnej praxi nie je vylúčené, že do termínu prvého zdaňovacieho obdobia, nedôjde k dodatočnej novele zákona o DFT. Vývoj legislatívy a jeho metodické aplikovanie pre Vás priebežne monitorujeme.

2.

Novelizácia opatrení Ministerstva financií SR, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania

Ministerstvo financií SR koncom decembra 2024 novelizovalo opatrenia, ktorými sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania pre podnikateľov účtujúcich v podvojnóm účtovníctve, účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ako aj pre účtovné jednotky, ktoré sú založené alebo zriadené na účel podnikania a opatrenie pre obchodníkov s cennými papiermi a pobočky zahraničných obchodníkov s cennými papiermi.

Novelizované opatrenia obsahujú zapracované úpravy týkajúce sa najmä spôsobu účtovania nových inštitútov vyplývajúcich zo:

- zákona č. 248/2024 Z. z. o niektorých povinnostiach a oprávneniach v oblasti kryptoaktív a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o kryptoaktívach“),
- zákona č. 279/2024 Z. z. o dani z finančných transakcií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 354/2024 Z. z. (ďalej len „zákon o DFT“) a
- zákona č. 507/2023 Z. z. o dorovnávej dani na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín a o doplnení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších (ďalej len „zákon o dorovnávej dani“).

Nižšie uvádzame vybrané zmeny. Všetky opatrenia v aktuálnom znení sú dostupné na webovom sídle Ministerstva financií SR.

Opatrenie MF SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva

Zmeny s účinnosťou od 31.12.2024 sa týkajú účtovania dorovnávej dane, pričom spôsob účtovania dorovnávej dane je rovnaký ako pri splatnej dani z príjmov, keďže výpočet dorovnávej dane vychádza zo zisku alebo straty za účtovné obdobie zistené v účtovníctve, tzn. dorovnávacía daň sa účtuje na účte 341 – Daň z príjmov a na ľarchu účtovnej skupiny 59 – Dane z príjmov a prevodové účty.

V zmysle § 10 ods. 20 opatrenia sa pri výpočte odloženej dane dorovnávacía daň nezohľadňuje, pričom informácie o dorovnávej dani sa uvádzajú v poznámkach účtovnej jednotky, ktorá účtuje o odloženej dani z príjmov. K ustanoveniam, ktoré sa týkajú účtovania dorovnávej dane, sa vzťahuje prechodné ustanovenie § 86n opatrenia, podľa ktorého sa tieto ustanovenia v znení účinnom od 31.12.2024 prvýkrát použijú pri zostavovaní účtovnej závierky, ktorá sa zostavuje k 31.12.2024. Ak účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku ku dňu, ktorý predchádza 31. decembru 2024, môže tieto ustanovenia použiť aj pri zostavovaní tejto účtovnej závierky, ak sa táto účtovná závierka zostavuje po 31. decembri 2024.

Zmeny s účinnosťou od 01.01.2025 sa týkajú účtovania kryptoaktív a účtovania dane z finančných transakcií.

V oblasti kryptoaktív zmeny a doplnenia súvisia s definíciami pojmov ako kryptoaktívum, či tokeny elektronických peňazí a so samotným účtovaním, ktoré je nastavené nasledovne:

- v účtovníctve emitent a úžitkového tokenu (jedná sa o druh kryptoaktíva, ktoré je určené len na poskytovanie prístupu k tovaru alebo službe, ktoré poskytuje jeho emitent) sa o výnose účtuje až pri uplatnení úžitkového tokenu za dodaný tovar alebo službu (pri poskytnutí prístupu k tovaru alebo službe), ku ktorému sa emitent úžitkového tokenu zaviazal v informačnom dokumente (ide o tzv. biely doklad) a
- v účtovníctve emitenta ostatného kryptoaktíva (ktorým je iné kryptoaktívum ako token elektronických peňazí a úžitkový token) sa o výnose účtuje pri plnení povinností spojených s týmto ostatným kryptoaktívom podľa bieleho dokladu. V prípade, ak z bieleho dokladu emitentovi nevyplýva voči držiteľovi ostatného kryptoaktíva žiadna povinnosť, účtuje sa o výnose ku dňu prijatia protiplnenia z emisie ostatného kryptoaktíva.

Daň z finančných transakcií sa účtuje na účte 538 – Ostatné dane a poplatky.

Nad rámec týchto úprav sa v predmetnom opatrení dopĺňa aj poznámka pod čiarou k odkazu 31, z čoho vyplýva, že o dani zo sladených nealkoholických nápojov sa účtuje rovnako ako o iných spotrebných daniach (účet 345 – ostatné dane a poplatky).

Opatrenie MF SR č. MF/27076/2007-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania pre podnikateľov účtujúcich v sústave jednoduchého účtovníctva

S účinnosťou od 01.01.2025 sa opatrenie dopĺňa o účtovanie:

- dane z finančných transakcií, o ktorej sa účtuje v peňažnom denníku ako o výdavku vynaloženom na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov v členení ostatný výdavok,
- kryptoaktív, a to v § 4 ods. 13 opatrenia pri predaji kryptoaktíva nadobudnutého prírastkom získaným overovaním transakcií v sieti daného kryptoaktíva a v § 12 ods. 7 opatrenia vo vzťahu k tokenom elektronických peňazí, ktoré sú krátkodobým finančným majetkom obdobným, účtovaným v menovitej hodnote v knihe účet v banke,
- jednúčelových a viacúčelových poukazov v § 19a opatrenia.

3.

Novela zákona o dorovnávačnej dani

NR SR s účinnosťou od 31.12.2024 schválila novelu zákona o č. 507/2023 Z. z. o dorovnávačnej dani na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín.

Novelou zákona sa primárne implementujú administratívne usmernenia ku globálnym modelovým pravidlám proti narúšaniu základu dane, ktoré zverejnil Inkluzívny rámec OECD/G20 v priebehu roka 2023, s cieľom zabezpečiť súlad v uplatňovaní pravidiel.

Novela zákona obsahuje spresnenia a doplnenia v častiach ako sú výpočet oprávneného príjmu alebo oprávnenej straty základného subjektu a výpočet sumy upravených zahrnutých daní. Spresňujú sa tiež zavedené definície, dopĺňajú sa pravidlá pre výpočet sumy vylúčených príjmov na základe ekonomickej podstaty a zavádzajú sa zjednodušené výpočty pre nevýznamné subjekty.

Jednou z najzásadnejších zmien oproti predchádzajúcemu zneniu zákona je to, že východiskom pre výpočet oprávneného príjmu alebo straty základných subjektov nachádzajúcich sa v Slovenskej republike je ich zisk alebo strata z finančného účtovníctva (výsledok hospodárenia po zdanení daňou z príjmov) **stanovené podľa účtovného štandardu použitého pri zostavení konsolidovanej účtovnej závierky hlavného materského subjektu** pred konsolidačnými úpravami o vnútroskupinové transakcie. Z uvedeného vyplýva, že zo zákona bola vypustená alternatívna možnosť vychádzať pri výpočte oprávneného príjmu alebo straty zo zisku alebo straty vykázaných v ich individuálnej účtovnej závierke podľa zákona o účtovníctve.

Uvedená zmena sa uplatňuje na účtovné obdobia začínajúce od 31.12.2024.

4.

Preddavky na daň z príjmov

Výška preddavkov na daň a lehoty ich platenia

Obdobne ako v predchádzajúcom zdaňovacom období sa v súlade so zákonom o dani z príjmov preddavky platia nasledovne:

- ak daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla sumu 16 600 Eur, daňovník je povinný platiť mesačné preddavky na daň, ktoré sú splatné do konca príslušného mesiaca,
- ak daň za predchádzajúce zdaňovacie obdobie presiahla sumu 5 000 Eur a nepresiahla sumu 16 600 Eur, daňovník platí štvrtročné preddavky na daň, ktoré sú splatné do konca príslušného kalendárneho štvrťroka.

Platenie preddavkov na daň do lehoty na podanie daňového priznania

Pri platení preddavkov na daň počnúc 01.01.2025 do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2024 (tzn. do 31.03.2025, za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania), **sa vychádza z daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2023**. To znamená, že daňovník do lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie 2024 pokračuje v platení preddavkov z dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie 2023.

Pri hospodárskych rokoch sa postupuje prakticky obdobne.

Platenie preddavkov na daň po lehote na podanie daňového priznania

Preddavky na daň v zdaňovacom období roka 2025 splatné po lehote na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie roka 2024, tzn. po 31.03.2025 (za predpokladu, že daňovník nemá predĺženú lehotu na podanie daňového priznania), sa vypočítajú **z dane uvedenej v daňovom priznaní za zdaňovacie obdobie roka 2024**, t.j. pri použití sadzby dane platnej pre rok 2024 vo výške 15%, resp. 21% v závislosti od dosiahnutých zdaniteľných príjmov.

Z uvedeného vyplýva, že zmeny v sadzbe dane z príjmov právnických osôb účinné od 01.01.2025 neovplyvňujú výpočet preddavkov na daň z príjmov v roku 2025.

5.

Ostatné vybrané zmeny a novinky

- Od 01.01.2025 dochádza k zvýšeniu sankcií za správne delikty podľa § 16a zákona č. 289/2008 Z. z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice reflektujúce najmä nárast inflácie od poslednej takejto zmeny sadzieb v roku 2012.
- Na webovom sídle Ministerstva financií SR bol uverejnený aktualizovaný zoznam spolupracujúcich štátov podľa § 2 písm. x) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov platný pre rok 2025, na ktorý pribudli Antigua a Barbuda a Seychely, a to z dôvodu, že boli vypustené zo Zoznamu EÚ obsahujúcom jurisdikcie, ktoré nespupracujú na daňové účely.
- Ministerstvo financií SR uverejnilo predbežnú informáciu k pripravovanej novele zákona o dorovnávačej dani, z ktorej vyplýva plánovaná novelizácia tohto zákona v roku 2025 najmä v oblasti zavedenia jednotného štandardizovaného vzoru oznámenia a následnej výmeny oznámení medzi členskými štátmi EÚ, pričom predpokladaný termín začatia vnútroštátneho legislatívneho procesu je máj 2025.
- Vzhľadom na novelizované pravidlá v súvislosti s aplikovaním daňového bonusu od 1. januára 2025 (90% zdaniteľných príjmov zo zdrojov v SR bez ohľadu na daňovú rezidenciu) Finančné riaditeľstvo SR poskytlo zmierňujúci výklad tohto zákona. Podľa vyjadrenia Finančného riaditeľstva SR, ak daňovníkove príjmy nie sú zdaniteľnými príjmami v zahraničí, uvedené nebude mať vplyv na priznanie daňového bonusu. Kompletné znenie Usmernenia nájdete [tu](#).

**V prípade dodatočných informácií alebo otázok
Vám budeme radi k dispozícii na mailovej adrese**

kontakt@pkf.sk →

* Upozorňujeme, že vyššie uvedené **informácie majú len všeobecný a informatívny charakter a je potrebné ich aplikovať v širšom legislatívnom kontexte**. V prípade riešenia konkrétnych prípadov odporúčame vyžiadať si samostatné stanovisko. Za konanie na základe uvedených informácií nezodpovedáme.